

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dne vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 1. junija 1868.

List II.

D E T E.

K ljubo si nedolžno dete, Kak varno si nedolžno dete,
Prijazno kot pomladni cvet; Nevarnosti še ne poznaš;
Obraz je vtis podobe svete, Ti proste ure niso vzete,
Spoštuje ljubi ves te svet! Tovarša angela imaš!

Kak srečno si nedolžno dete,
Britkost ne terga ti sercá;
Pri tebi sreče niso štete,
Veselje v sercu ti igra!

Jakoslav.

Čednosti dobrega učitelja.

1. Resnost.

„Zgled bodi vernim v besedi in
obnašanji, v ljubezni, v veri, v
čistosti“. Tim. 4, 12.

Učitelj bodi resnoben! to je: obnašaj se pri mladini in
pri odrasčenih tako, da ne boš nikoli ne v djanji, ne v besedi
onečasteval šole, učencev in samega sebe.

2. Molččnost.

„Ti pa govori, kar se spodobi
po zdravem uku“. Tit. 1, 1.

Učitelj, bodi molčeč! to je: molči, kedar ne smeš go-
voriti, in govori, kedar ne smeš molčati. Ta čednost ima tedaj

v sebi umetnost, da o pravem času molčiš in o pravem času govoriš.

3. Ponižnost.

„Za prevzetnim gre ponižanje;
kdor je ponižnega serca, bo čast
zadobil“.
Preg. 29, 23.

Učitelj, bodi ponižen! to je: imej vedno pred očmi, da si pri vsem svojem prizadevanji prav malo proti temu, kar bi mogel biti. Ako si ponižen, boš gotovo tudi krotek in poterpežljiv takrat, kedar ti bo to težko stalo.

4. Razumnost.

„Pridobivaj si razumnosti, ker
je dražja, kakor srebra“.
Preg. 16, 16.

Učitelj, bodi razumen! to je: izbiraj in rabi naj boljše pomočke, in ogibaj se vsega, kar ti je treba, da dosežeš svoj namen, da svoje učence pred vsem drugim podučuješ in izrejš v lepem soglasji po duhu in sercu.

5. Modrost.

„Modrost je ljudem nezmeren
zaklad; kateri si ga v prid obra-
čajo, so deležni božje prijaz-
nosti, in se priporočajo z da-
rovi krotitve“.
Modrost. bukv. 7, 14.

Učitelj, bodi moder! to je: pri vsaki reči išči njeni naj višji namen. Razumnost išče pri podučevanju le bolj bližnjih, bolj posvetnih namenov; modrost pa sledi za večnim namenom vseh djanj in nehanj. Učiteljeva modrost je tedaj naj več v tem, da vedno bolj spoznava važnost in dolžnost, katero mu nalaga njegov imenitni stan. Kedar si pa tako srečen, da ti prisveti zlati žar prave modrosti, glej, da je zopet z nevrednim ravnanjem ne zapraviš, sicer se ne poverne več k tebi. Modrost je svetla in nezvenljiva, in kateri jo ljubijo, jo lahko vidijo, in kateri je iščejo, jo najdejo; kateri je želé, jim naproti pride, da se jim prva pokaže“. (Modrost. bukv. 6, 13.)

6. Poterpežljivost.

„Poterpežljivost delo dopolni“.
Jak. 1, 4.

Učitelj, bodi poterpežljiv! to je: pridobi si tisto moč, s katero brez nevolje in s popolno vdanostjo prenasas vse hudo tega življenja, posebno pa vse zopernosti, ki ti jih zavdaja izreja brezmišljene mladine. Poterpežljivost ni le potrebna, te-

muč tudi koristna. Če učitelj ne zna poterpeti in butaro svojega stanu voljno prenašati, ni učitelj v lepem pomenu te besede, temuč le najemuik in tlačán na lepem domovinskem polji.

7. Zmernost.

„Zagradi s ternjem svoja učesa;
hudobnega jezika nikar ne po-
služaj, in svojim ustam vrata in
ključavnice napravi“.
Sir. 25, 29.

Učitelj, bodi zmeren! to je: ne prestopaj meje ne v mislih, ne v besedah, pa tudi ne v djanji. Pri vsem svojem ravnanji pri mladini se védi tako, da bodo učenci imeli vedno naj lepši zgled in spodbudo pred seboj.

8. Krotkost.

„Sin, s krotkostjo dopolnaj
svoja dela, in boš zvršen slo-
veske časti tudi ljubljen“.

Učitelj, bodi krotek! to je: a) pametno sodi svoje za-
služenje; b) ne bodi svojoglaven, kedar je treba kaj dobrega
posnemati; c) ravnaj se po božjih zapovedih, kajti brez teh
ne moreš nikjer, naj manj pa pri vzrejevanji shajati; d) ob-
našaj se vedno tako, da te ne bo treba siliti, da bi še le kaj
dobrega začel ali storil; imej sam oči prav odperte! e) nikoli
ne zini razžalivne besedice, ktera bi žalila otroško čutilo ali
še celó starše in druge odrasčene! Imej, kolikor je mogoče,
pri vseh obravnavah z učenci krotko, mirno serce, in bodi, ko-
likor je le mogoče in ti pamet in vest dopušča, prizanesljiv.

9. Gorečnost.

„Vsa gorečnost naj oživlja lju-
bizen, naj jo razveseljuje ved-
nost, naj jo vterjuje stanovitnost;
naj bo zareda, previdna; naj ne
bo mlačna, pa ne neskrupna ali
derzna, pa tudi ne bojazljiva“.
Sv. Bernard.

Učitelj, bodi goreč in vnet za vse dobro! to je: spolnaj
svoje dolžnosti, kar moreš, na tanko. Kaj ne stori človek in
posebno dober učitelj vsega, če je za vse dobro vnet in pre-
gret! On je pred vsem drugim pravi božji služabnik, ker skerbi
za božjo večno slavo, ktero cepi in oživlja v mladih sercih;
on je zvest sin svoje domovine, in ne stori nikoli
nič, kar bi skrunilo imé pravega domovineca; on je dober srenj-
čan in zvest deržavljan, ker vse te lepe lastnosti mora podpi-

rati ne le z modrim vzrejevanjem, temuč naj več tudi s svojim lepim zgledom.

10. Pazljivost.

„Imamo veliko hranilo, ktere je zaupano naši skerbi in čujnosti: to so otroci.“
Sv. Križost.

Učitelj, bodi pazljiv ali čuječ! to je: pazi na sč, da nič ne storiš in ne opustiš, kar se ne združuje s tvojim imenitnim stanom; pazi pa tudi na svoje učence, da se ti ne pokvarijo; bodi njih pravi svetni angel varh!

11. Značajnost.

„Tvoje oči naj naravnost gledajo, in tvoje trepavnice naj hodijo pred tvojimi stopinjami.“
Preg. 4, 25.

Učitelj, bodi značajan! to je: glej, da spoznaš resnico, in potem, ne omahuj sedaj na levo, sedaj na desno, temuč ostajaj stanovitno pri spoznani resnici. Pravi, stanovitni značaj ima svojo podlago sicer v prostosti, toda ta prostost naj izvira iz tvojega serca, iz lastnega prepričanja. Značajan „mož beseda“ vtiskuje pravi značaj tudi v serca svojih učencev, kakor tudi neznačajan odgojnik vzreja neznačajna, omahljiva serca, kakoršnih se svet ogiba.

12. Pobožnost.

„Skerbno si prizadevaj, se skazati Bogu doakusnega delavca, kteremu se ni treba sramovati.“
Tim. 2, 15.

Učitelj, budi pobožen! to je: spolnuj svoje težavne dolžnosti iz ljubezni do Bogá in zavoljo Boga iz ljubezni do bližnjega. Pobožnost pa more izvirati iz dna serca, ako ne, se rada preverže v hinavščino, ktere naj se učitelj čez vse varuje. Pobožni učitelj sadi to bogoljubno cvetico tudi v serca svojih gojencev. Pobožni učitelj tudi vse svoje težave in britkosti voljno prenaša, ker vé, da le voljno terpljenje je zaslužljivo in nam daje pravo večno plačilo.

Stari in mladi Slovenec.

Gluma.

O. Gluma impudicitia, glumü scena, iocus, glumiti se garrire, irridere, glumicü scenicus, mimus.